

Jens Otto Krags tale ved Folketingets åbning

Taler
Jens Otto Krag
Statsminister

Dato
3. oktober 1967

Sted
Christiansborg

1 Deres Majestæter, Deres kongelige Højheder, hr. formand, høje ting!

5

Under henvisning til grundlovens § 38 skal jeg over for folketinget give en redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

10

Jeg skal tillade mig at begynde med det udenrigspolitiske, der jo har en vis aktualitet.

15

Dansk udenrigspolitik må selvsagt have Danmarks sikkerhed og varetagelsen af
20 danske interesser for øje; det er et ledende motiv for dansk udenrigspolitik at
bidrage til at nedbryde den mur af gensidig mistillid, som i efterkrigsårene
opstod mellem øst og vest. Kun ved en gradvis fjernelse af mistilliden og ved
fortsatte fremskridt i retning af afspænding og forhandling kan freden sikres.
Danmark bidrager aktivt til disse mål i nært samarbejde med de nordiske lande,
25 der for os er det naturlige udgangspunkt i enhver udenrigspolitisk vurdering. Vi
finder, at De Forenede Nationer – trods skuffelser og midlertidige tilbageslag –
er et godt forum for denne politik. Vi har i NATO søgt at fremme en udvikling,
som i stigende grad kan bringe afspændingspolitikken ind i alliancens politiske
overvejelser. Endelig har vi ved direkte kontakter med andre lande – herunder

30

også en række østlige lande – medvirket til at fremme afspændingen.

35

Vi anser det for et vigtigt resultat af den tilnærmelse, der på visse områder har kunnet iagttages mellem Amerikas Forenede Stater og Sovjetunionen, at disse to lande har fremlagt enslydende udkast til en aftale, der forhindrer spredning af kernevåben til flere regerings selvstændige disposition. Danmark vil støtte, at
40 denne aftale bliver gennemført, og den danske regering vil selv være rede til at underskrive en sådan traktat.

45

For Danmarks vedkommende vil vor traditionelle atompolitik blive fastholdt. Der er ikke og der påtænkes ikke placeret atomvåben på dansk område.

50

Trods tendenserne til større forståelse og afspænding er der stadig alvorlige konflikter, som kan udsætte verdensfreden for alvorlig fare.

55

Krigen i Vietnam giver for hver dag, der går, anledning til stadig mere alvorlig bekymring. Den militære indsats øges fra begge sider, senest ved amerikanske
60 luftangreb mod mål i og omkring Hanoi og Haiphong og på mål betænkeligt nær ved den kinesiske grænse. Den danske regering har allerede tidligere taget afstand fra bombeangreb, der inddrager store befolkningscentre i krigsførelsen. En fortsættelse af krigsførelsen kan få uoverskuelige konsekvenser for verdensfreden.

65

70 Den senere og seneste tids udvikling har bestyrket regeringen i den opfattelse, at
fred i Vietnam kun kan tilvejebringes ved forhandlinger, i hvilke parterne må
være rede til at gøre indrømmelser. Krigsaktiviteten fra begge sider må nedsættes
og fredsforhandlinger indledes med deltagelse af de interesserede parter,
herunder alle krigsførende. Det synes ikke at være realistisk at forvente, at en
75 sådan udvikling kan komme i gang, uden at bombardementerne af
Nordvietnam indstilles.

80

Senest i september måned har jeg direkte over for den amerikanske regering
redegjort for den danske regerings holdning og har ved denne lejlighed givet
udtryk for den opfattelse, at USA som et første skridt henimod forhandling bør
indstille bombardementerne uden betingelser.

85

90 Regeringen følger udviklingen med den største opmærksomhed og er rede til at
udnytte enhver mulighed, der måtte vise sig for at fremme en fredelig løsning.

95 Sideløbende hermed vil regeringen overveje, hvilke muligheder vi måtte have for
sammen med andre lande at bistå det vietnamesiske folk i det store
genopbygningsarbejde, som vil blive nødvendigt den dag, krigshandlingerne
indstilles i Vietnam.

100

FN kom på en alvorlig prøve under krisen i Mellemøsten i sommer. Danmark
havde et særligt ansvar derved, at vi netop i juni måned, da krisen slog over i
105 militær konflikt, havde formandskabet i FN's sikkerhedsråd.

110

Vi har anlagt to hovedsynspunkter, for det første at alle medlemslandes ret til fredelig eksistens skal anerkendes, for det andet at våbensejr ikke bør medføre territoriale udvidelser. Disse synspunkter indebærer både, at Israel bør anerkendes af sine naboer, og at de israelske tropper bør trækkes tilbage fra de besatte områder, samt at alle de tilgrundliggende problemer må løses, såsom flygtningespørgsmålet, Jerusalem's status, sikringen af grænserne og den frie passage gennem Suezkanalen og Akababugten, og endelig at våbenkapløbet må bringes til ophør.

120

Regeringen vil fortsat støtte De Forenede Nationers bestræbelser på en afvikling af tilbageværende kolonitilstande, ligesom den vil deltage aktivt i arbejdet for en løsning af problemerne i det sydlige Afrika i overensstemmelse med befolkningsflertallets ønsker.

130

Danmarks sikkerhedspolitik er uændret. Under de drøftelser, der for tiden foregår i NATO om ajourføring af alliancens politiske målsætning, er det fra alle sider accepteret, at NATO-alliancen til stadighed må tilpasse sig den storpolitiske udvikling og yde sit selvstændige bidrag til fremme af den internationale forståelse.

140

Den bebudede redegørelse for Danmarks sikkerhedspolitik fra 1948-49 til begyndelsen af 1966 vil foreligge inden længe og vil snarest blive fulgt op med en supplerende redegørelse for den seneste udvikling inden for NATO frem til slutningen af indeværende år. Det er regeringens håb, at offentliggørelsen af dette omfattende materiale vil bidrage til at skabe et bredere grundlag for den løbende debat om vore sikkerhedspolitiske problemer.

145

150

Regeringen har fra første færd taget klar afstand fra det militære kup i Grækenland og givet udtryk for håbet om, at de nuværende tilstande må blive af kort varighed, således at de mange politiske fanger må blive frigivet, og at Grækenland snarest må vende tilbage til frie og demokratiske forhold.

155

160 Regeringen følger til stadighed situationen, og Danmark, Norge og Sverige har i fællesskab indgivet klage over Grækenland til den europæiske kommission for menneskerettigheder under Europarådet.

165

I fortsættelse af den iværksatte rationalisering af det danske forsvar er det regeringens hensigt at nedsætte et udvalg med den opgave at belyse mulighederne for en samling af de militære værn i et enhedsværn.

170

Formålet hermed er at søge opnået en yderligere forenkling af forsvarets organisation og virksomhed og dermed den bedst mulige udnyttelse af
175 forsvarets ressourcer. I øvrigt følger regeringen opmærksomt afspændingstendenserne i Europa og er indstillet på at afpasse vor forsvarsindsats til denne udvikling under fortsat hensyntagen til vore sikkerhedspolitiske interesser.

180

Den europæiske markedssituation er atter sat i bevægelse. Den 11. maj i år søgte
185 Storbritannien, Irland og Danmark på samme dag nye forhandlinger om medlemskab i De europæiske Fællesskaber. Senere har Norge gjort det samme,

ligesom Sverige har søgt forhandlinger med fællesmarkedet. Østrig har for længst indledt forhandlinger om en form for tilslutning.

190

195 Regeringen lægger stor vægt på, at Danmark kan forhandle parallelt med Storbritannien og indtræde samtidig med dette land i De europæiske Fællesskaber. Der må samtidig lægges vægt på, at den toldfrihed for industrivarer, der er opnået mellem de nordiske lande, ikke mistes, og at der for alle de nordiske lande kan opnås tilfredsstillende løsninger. Kun en bred europæisk løsning tilfredsstillende Danmarks handelspolitiske behov og ønske om aktivt at tage del i det fremtidige Europas tilblivelse.

200

205 Fællesmarkedets organer behandler nu den danske anmodning om medlemskab, og det er regeringens håb, at forhandlinger herom hurtigt vil kunne påbegyndes. Den politiske usikkerhed, der hersker omkring disse forhandlinger og deres varighed, burde efter dansk opfattelse kunne fjernes.

210

215 Der er enighed mellem de nordiske lande om at holde sig i nær kontakt med hinanden om markedsudviklingen. Forhandlingerne i Nordisk Råd herom og resultaterne af det nordiske samarbejde under Kennedytoldforhandlingerne opmuntrer hertil.

220 Danmarks samhandel med de østeuropæiske lande har stigende tendens. Vi har for at udvide dette økonomiske samkvem afsluttet aftaler med flere østeuropæiske lande – senest med Polen, Bulgarien og Rumænien – om økonomisk, industrielt og teknisk samarbejde, ligesom vi har udbygget det kulturelle samkvem.

230 Danmarks samarbejde med og bistand til udviklingslandene er blevet et
afgørende led i vor udadvendte politik. Med den plan for den danske bistand,
som regeringen fremlagde for tinget i maj i år, er det fornødne grundlag lagt for
Danmarks deltagelse i løsningen af de nærmeste årtiers største internationale
problem.

235

Jeg skal nu, hr. formand, vende mig til de økonomiske problemer.

240

Trods svækkelsen i konjunkturerne i udlandet er det lykkedes at fastholde et
245 højt beskæftigelsesniveau. Ledigheden er steget noget, men Danmark har
beskæftigelsesmæssigt klaret sig bedre end de fleste andre lande.

250

I enkelte egne – bl.a. i Nordjylland og i Vestjylland og også i andre områder – er
der særlige beskæftigelsesproblemer, fordi en tilstrækkelig industrialisering
endnu ikke er opnået. Regeringen vil som hidtil støtte alle bestræbelser for en
industriel udvikling, og den nye og mere effektive egnsudvikling vil her spille en
255 vigtig rolle.

260 Det er fortsat et hovedmål for regeringens økonomiske politik at fastholde en
høj og stabil beskæftigelse.

Erhvervenes investeringer er ret stabile og er fortsat meget omfattende, sådan at der sker en stadig fornyelse og forøgelse af erhvervenes produktionsanlæg.

270 Produktion og beskæftigelse har som helhed vist fortsat opgang som følge af forøget privat og offentligt forbrug og større bygge- og anlægsvirksomhed. Jeg skal tillade mig at give et par tal for byggeriet. I første halvår af 1967 blev der fuldført 21.500 boliger; det er 2.200 flere boliger end i samme tidsrum i fjor. Ved udgangen af juni måned i år var der godt 57.000 boliger under opførelse, det vil sige 6.000 flere end på samme tidspunkt sidste år og det største antal i
275 landets historie.

280 Væksten i fuldførelserne er navnlig stor i de områder, hvor der findes et særligt behov, f.eks. i Sjællands- og hovedstadsområdet, hvor der i første halvår i år er fuldført 17 pct. flere boliger end sidste år mod en vækst på 8 pct. i det øvrige land.

285

Med eksporterhvervenes store vægt i dansk økonomi vil det ikke være realistisk at gå ud fra, at forløbet i Danmark kan være upåvirket af en
290 konjunkturdæmpning i udlandet. En række danske eksporterhverv har da også mødt vanskeligheder i afsætningsforholdene. I andet halvår af 1966 kom stigningen i industrieksporten ned på ca. 6 pct. mod en årlig stigning tidligere på 10-15 pct. Væksten i industrieksporten til vore tre hovedmarkeder – England, Vesttyskland og Sverige - var fra 1965 til 1966 væsentlig mindre end i de
295 tidligere år; men det er værd at bemærke, at omsvinget i de tre landes import af industrivarer har været af mindst samme styrke. Der er altså ikke tale om nogen tilbagegang i vor andel af disse landes import.

300

Når den danske eksport som helhed i første halvår 1967 kun er en smule højere

305 end i fjor, hænger det sammen med, at også fiskeriets og landbrugets eksport har
mærket vanskeligheder. Hertil kommer, at fællesmarkedets landbrugspolitik
påvirker vort, landbrugs afsætningsvilkår i ugunstig retning.

310

Regeringen tilstræber såvel i sin almindelige handelspolitik som i sin
markedspolitik at yde danske eksporterhverv den bedst mulige støtte, ligesom
regeringen ved sin deltagelse i internationalt samarbejde, herunder i EFTA og
GATT, søger at sikre de bedst mulige afsætningsvilkår for dansk erhvervsliv.

315

320 I erkendelse af landbrugets særlige eksportproblemer forhandlede regeringen sig
i foråret til enighed med landbrugets organisationer om en forlængelse af
hjemmemarkedsordningerne og den øvrige landbrugsstøtte.

325

Regeringens politik har taget sigte på at opnå en roligere pris- og
omkostningsudvikling.

330

335 En styrkelse af forbrugeroplysningen vil imødekomme et behov hos
befolkningen ved at give bedre muligheder for at bedømme sammenhængen
mellem pris og kvalitet. Der er et tilsvarende behov for, at monopoltilsynet
udnytter sine beføjelser til nøje at følge prisudviklingen på vareområder, hvor
der kan være risiko for uberettigede stigninger i priser og avancer.

340

Under forårets indkomstforhandlinger lykkedes det at undgå såvel en ny

indkomstinflation som en ødelæggende arbejdskonflikt, der begge ville have truet eksporten. Der er grund til at udtrykke tilfredshed med, at
345 arbejdsmarkedets parter selv fandt en løsning på overenskomstsituationen.

350 Arbejdsministeren nedsatte i forsommeren et udvalg til behandling af spørgsmålene om 4 ugers ferie og om 40 timers arbejdsuge. Udvalget vil afgive indstilling inden udløbet af folketingsåret.

355

Regeringen påregner at kunne fremsætte forslag til ændring af løn- og ansættelsesvilkår for statens tjenestemænd på grundlag af de forslag til ny tjenestemandsløvslov, der ventes fra den i 1965 nedsatte kommission.

360

Den fortsatte opgang i forbrug og bygge- og anlægsvirksomhed har også i 1967
365 måttet tilsige en stram linje i den økonomiske politik. Det er dette hensyn, der har ligget til grund for udformningen af den statsfinansielle politik og af penge- og kreditpolitikken.

370

Den høje indenlandske aktivitet har, som man måtte vente, givet anledning til yderligere opgang i importen, som derfor – i sammenhæng med konjunkturdæmpningen af eksportstigningen – har bidraget til et betydeligt
375 underskud på betalingsbalancen.

380 Det har under disse vilkår været af stor værdi, at landets valutaliquiditet i

modsatning til, hvad der var tilfældet i 1950'erne, har været så rummelig, at det har været muligt at undgå et tilbageslag i dansk produktion.

385

Det er nødvendigt at bevare balancen i landets indre økonomi, så der ikke herfra udgår tendenser til yderligere svækkelse af betalingsbalancen. Kun derved vil
390 landet have mulighed for at genoptage en stærkere fremgang i eksport og produktion; når den internationale konjunktur til sin tid på ny bevæger sig opad.

395

Regeringen vil gennem sin økonomiske politik og sin erhvervs politik fortsat bidrage til at styrke erhvervenes konkurrenceevne, ligesom vi vil medvirke til at udbygge samarbejdet mellem erhvervene, arbejdsmarkedets parter og regeringen
400 om foranstaltninger til fremme af produktiviteten. Den samordnede indsats med sigte på at sikre skibsværftsindustriens fremtid er et eksempel på disse bestræbelser.

405

En væsentlig betingelse for, at produktivitetsfremmende foranstaltninger kan gennemføres med tilfredsstillende resultat, vil være, at der på arbejdspladserne hersker et godt samarbejds klima og dermed en indbyrdes tillid til, at der tages
410 rimeligt hensyn til alle parter interesser.

415 Jeg skal nu vende mig til det skattepolitiske.

På det skattepolitiske område vil hovedopgaven i det kommende folketingsår blive at videreføre skattereformbestræbelserne i henhold til den plan, som blev fastlagt under forårets forhandlinger i folketetinget.

425

Efter at selve kildeskatteloven nu er vedtaget, vil der blive fremsat lovforslag om kildeskattens ikrafttrædelse den 1. januar 1969. Der skal gennemføres en række
430 overgangsbestemmelser. Ved kildeskattens administration vil EDB-teknikken blive udnyttet overalt, hvor det er hensigtsmæssigt. Samarbejdet med kommunerne er også en væsentlig forudsætning for, at ordningen kan virke. Der er truffet aftale mellem finansministeriet og de kommunale organisationer herom.

435

Interessen samler sig klart om den udskrivningsskala, der skal anvendes i de
440 kommende år. Den principielle beslutning om at søge skattefradragsreglen ophævet fra begyndelsen af næste skatteår er taget, og konsekvenserne heraf vil vise sig allerede i det forslag om udskrivningslov for 1968-69, som vil blive fremsat i nær fremtid.

445

Det ene hovedspørgsmål er udskrivningsskalaen, det andet er de specielle overgangsregler, som er nødvendige for at tilgodese bl.a. de skatteydere, der i
450 indeværende skatteår betaler en i forhold til deres indtægt særlig høj skat.

455 Udskrivningsloven vil blive baseret på det i foråret fastlagte princip, hvorefter der for fremtiden arbejdes med fast skala, sådan at ændringer i det samlede udskrivningsbehov giver sig udslag i, at skatten på alle indtægtstrin år for år forhøjes eller nedsættes med samme procent. Udskrivningsprocentens størrelse

460 vil bero på statens øvrige indtægter og samlede udgifter og tillige på udsigterne for den almindelige økonomiske udvikling, der bliver afgørende for, hvor stort et kasseoverskud man behøver.

465

Sammen med kildeskatten og som led i denne vil der blive gennemført en selvstændig beskatning af den udearbejdende hustrus indtægt ved lønarbejde og ved egen erhvervsvirksomhed m. v.

470

Arbejdet med en effektivisering af skatteligningen vil blive videreført på basis af
475 den nye og forbedrede kontrollov.

480 Hvad angår punktafgifterne, er en teknisk gennemgang påbegyndt med det formål at belyse mulighederne for en forenkling og harmonisering. Der skal i denne sammenhæng blandt andet tages stilling til spørgsmålene om de enkelte afgifters andel af varepriserne og om afgifternes eventuelle værdiregulering. Folketinget vil få stillet materialet til rådighed.

485

Der vil blive fremsat forslag til skærpelse af kapitalvindingsafgiften på fast
490 ejendom, dog således at almindelige parcelhuse som hidtil holdes uden for denne afgift.

495

Jeg skal dernæst gå over til en række socialpolitiske spørgsmål.

500

Det er regeringens hensigt hurtigt at give folketinget anledning til en principdebat om den almindelige tillægspension omfattende alle medborgere. På grundlag af den betænkning, der blev afgivet i foråret, vil der i tinget blive givet en redegørelse for, hvordan ordningen tænkes udformet. Det er regeringens håb, at lovforslag kan fremsættes allerede i indeværende folketingssamling.

510

Regeringen sigter mod en ordning, der omfatter alle, både selvstændige og ansatte, sådan at alle borgere bliver ligestillet. Vi ønsker en værdisikret ordning, byggende på de erfaringer, der er gjort i Norge og Sverige. Der må sikres borgerne en pension, som står i et passende forhold til den hidtidige indtægt, men med et maksimum og et minimum, som sikrer social balance. Det solidariske princip, som ATP-ordningen bygger på, bør videreføres i den almindelige tillægspensionsordning.

520

Om socialpolitikken gælder, at det er regeringens agt at videreføre de senere års fremskridtslinje i takt med den øvrige samfundsudvikling. Som nærmere omtalt i den skriftlige del af min redegørelse vil alders-, invalide- og enkepensioner blive forhøjet, og der vil ske lempelser i adgangen til at oppebære folkepension, før den normale aldersgrænse indtræder.

530

Omsorgen for invalide- og folkepensionister vil blive udbygget i bestræbelserne for at skabe tryghed og trivsel for disse grupper, og på særforsorgsområdet vil regeringen fortsætte sit arbejde med sigte på at skabe så gode betingelser som muligt for hver enkelt af vore handicappede medborgere.

540

Jeg skal derefter gå over til uddannelsesområdet.

545

Antallet af unge under uddannelse stiger meget kraftigt. Stigningen er særlig stærk for folkeskolens ældste klasser, for gymnasierne og for de videregående erhvervsuddannelser samt på universiteter og højere læreanstalter. Det er altså de pr. elev dyreste uddannelsesområder, der har særlig store stigninger. Der vil derfor kræves betydelige midler i de kommende år for blot at fastholde den nuværende uddannelsesstandard. Hertil kommer behovet for forbedring af uddannelserne på en lang række områder. De meget betydelige krav, der stilles med hensyn til offentlig indsats på uddannelsesfeltet, gør en omhyggelig planlægning og prioritering nødvendig.

555

I fortsættelse af den principdebat, der fandt sted i folketinget i foråret, vil regeringen fremsætte forslag til beslutning om udvidelse af undervisningspligten.

565

Inden for erhvervsuddannelsesområdet har undervisningsministeriet nedsat et udvalg, der arbejder med reformer vedrørende den nuværende uddannelsesstruktur for de faglige grunduddannelser inden for industri og håndværk på handels- og kontorområdet.

570

Der arbejdes med en fortsat udvikling af den særlige efteruddannelsesordning for faglærte arbejdere og funktionærer, og arbejdsministeren vil foreslå en

revision af loven om uddannelsen af ikke-faglærte arbejdere.

580

Inden samlingens slutning fremsættes forslag til principbeslutning om Store-Bælts-projektet. Regeringen vil fremlægge et grundlag for en drøftelse af Københavns lufthavns fremtid og en ordning for nye provinslufthavne.

585

Forslag om revision af loven om partsoffentlighed i forvaltningen skal
590 fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1969-70, bl.a. med henblik på
drøftelse af gennemførelse af almindelig offentlighed i forvaltningen.
Regeringen har derfor taget skridt til at få belyst, hvorledes
partsoffentlighedsloven bar virket i praksis. På grundlag af resultatet af denne
undersøgelse vil regeringen tage stilling til spørgsmålet om indførelse af det
595 almindelige offentlighedsprincip.

600 Arbejdet for at forbedre den grønlandske befolknings levemåde fortsættes. Som
særlig aktuelle opgaver i det kommende år må nævnes bestræbelserne for at
fremme det grønlandske hovederhverv, fiskeriet, gennemførelsen af et
selvstændigt, centraliseret socialvæsen og af de forbedringer i skolevæsenet, der
er hjemlet ved den i sidste samling vedtagne lov. Et sagkyndigt udvalg vil søge
605 klarhed over, på hvilke punkter det folkeoplysende arbejde kan styrkes.
Udvalget består af repræsentanter fra Grønland og fra de herværende
ressortministerier samt fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

610

På Nordisk Råds session i foråret 1967 foreslog den danske regering, at Færøerne opnår medlemskab af rådet, således at det færøske hjemmestyre vælger sin egen repræsentation. Der føres for tiden forhandlinger mellem de nordiske

landes regeringer med henblik på at nå en positiv løsning, som kan forelægges Nordisk Råd til afgørelse på næste session.

620

Grænseegnene er fortsat præget af en harmonisk udvikling, og i kontaktudvalgene synes der at være fundet et godt grundlag for drøftelser af mindretalenes anliggender. Regeringen vil vedblivende støtte det kulturelle, det
625 sociale og det kirkelige danske arbejde i Sydslesvig.

630 Jeg skal derfter [SIC] gøre nogle bemærkninger om jordlovgivningen.

635 Skabelsen af en tidssvarende jordlovgivning står vedblivende som et centralt problem i dansk politik. Det er samtidig et problem, som ikke er blevet mindre siden folkeafstemningen, der i 1963 førte til forkastelse af den daværende regerings jordlovsforslag.

640

Jeg tror, at der siden da er fremvokset en bred forståelse i befolkningen for, at hele denne sag ikke kan have sit forblivende ved, hvad der dengang skete. Det er
645 min opfattelse, at debatten om jordlovene dengang fik en formulering, som skabte det indtryk, at lovgivningens sigte ensidigt var at stramme grebet om jordens frie anvendelse, hvor det havde været rigtigere at fremhæve, hvilken frihed og hvilke forøgede muligheder for at skaffe jord til egne hjem, til lejlighedsbyggeri og til friluftsliv der med disse love netop agtedes sikret og
650 bevaret for borgerne.

655

Spørgsmålet om administrationen af jordlovene kom ligeledes til at spille en betydelig rolle i den daværende debat. Jeg kan fastslå, at regeringen i videst muligt omfang vil stræbe mod en decentralisering af opgaverne til de lokale organer. Den styrkelse af det kommunale selvstyre, som kommunalreformen
660 tilsigter, vil yderligere give mulighed for en decentralisering. En sådan udflytning af opgaverne må være forbundet med en lands planlægning, fysisk og økonomisk, hvor man angiver hovedrammerne for den decentraliserede forvaltning.

665

Det er af betydning for de nævnte bestræbelser, at arbejdet er i fuld gang i kommunalreformkommissionen. Samtidig med disse overvejelser vedrørende
670 decentralisering agter regeringen at gennemgå opgave- og byrdefordelingen mellem staten og kommunerne.

675

Som mål for den jordlovgivning, regeringen nu ønsker påbegyndt, står desuden en forenkling af den administration, der er knyttet til planlægningen af bebyggelsen og jordens anvendelse. Det lovmæssige grundlag herfor må styrkes, og regeringen har med henblik herpå indledt en gennemgang af hele denne del
680 af lovgivningen og forvaltningen. Der må i denne sammenhæng sikres en sådan ordening af administrationen, at de borgere, der skal bygge eller på anden måde disponere over jord, har let ved at henvende sig på rette sted og ikke føler sig stillet over for myndighederne som over for et mangehovedet væsen – der kunne have stået uvæsen.

685

Det er fremdeles regeringen håb, at der vil være bred tilslutning til en
690 intensivering af det egentlige fredningsarbejde og af en hensigtsmæssigt tilrettelagt udvikling af bebyggelsen i det åbne land. Naturfredningskommissionen ventes i løbet af meget kort tid at afslutte sine

695 overvejelser, og forslag til ny lov om naturfredning og til visse ændringer af
planlægningslovgivningen vil blive fremsat i indeværende samling. Der kan
endvidere ventes forslag til ny vandforsyningslov og vandløbslov med sigte på,
at administrationen af disse love i højere grad end hidtil kan indgå i en lokal
planlægning.

700

705 Regeringen anser det for en afgørende opgave at få løst de jordproblemer, som
navnlig områderne omkring de store byer er stillet over for. Den ene af disse
opgaver må sigte på at sikre et tilstrækkeligt udbud af byggemoden jord for
herigennem at bremse den voldsomme, urimelige og samfundsskadelige
prisstigning på byggegrunde og parceller. Da imødegåelse af disse prisopgange
på fast ejendom overhovedet er et af de vigtigste mål i jordpolitikken, tillægger
710 regeringen det meget stor betydning, at der med oprettelsen af statens boligfond
er skabt mulighed for en forstærket indsats i disse spørgsmål.

715 I forbindelse med den påtænkte forøgelse af boligfonden vil der blive stillet
større midler til rådighed for kommunerne til opkøb af jord og til finansiering af
byggemodning, sådan at udbuddet af jord til udstykning og bebyggelse kan
blive forøget. Det må overvejes, om de byggegrunde, kommunerne erhverver
ved finansiering fra boligfonden, bør stilles til rådighed for private på lejevilkår
720 eller med tilbagefaldspligt.

725 Regeringen vil tilskynde kommunerne til i videst mulig udstrækning at lade
byggemodning finansiere af grundsælgerne, når der er tale om privat
udstyknings.

730

En anden opgave knytter sig til spørgsmålet om, hvorvidt samfundet får rimelig andel i de værdistigninger, der i særlige tilfælde konstateres ved store
735 ejendomssalg. Blandt de ting, der indgår i regeringens overvejelser, er muligheden af en frigørelsesafgift for landbrugsjord, der overgår til anden anvendelse, samt spørgsmålet om en tilbudspligt over for det offentlige for jord, der bringes til salg. Et regeringsudvalg arbejder videre med disse spørgsmål, og med de her nævnte mulige elementer er en planlægnings- og jordlovgivning
740 selvsagt ikke udtømmende beskrevet.

745 Regeringen har i forbindelse med Danmarks anmodning om tilslutning til De europæiske Fællesskaber sin opmærksomhed henvendt på de jordpolitiske spørgsmål, som denne tilslutning kan give anledning til.

750

Da regeringen ønsker at fremme dette arbejde mest muligt, vil den fremsætte forslagene til vedtagelse, efterhånden som de bliver færdige.

755

Regeringen ønsker i det arbejde, der forestår, at holde alle forhandlingsmuligheder åbne og lægger stor vægt på at indbyde til bred
760 forhandling om udformningen af denne lovgivning. Jeg tror, at det frugtbare resultat opnås ved en lovgivning om dette spørgsmål, som er vedtaget af mere end to partier.

765

Regeringen håber at vinde bred tilslutning i folketinget til samarbejdet om løsningen af de vigtige opgaver, der knytter sig til opbygningen af en moderne jordlovgivning.

770

775 I lighed med den i fjor anvendte fremgangsmåde vil den redegørelse, jeg i dag
afgiver, også omfatte en mere detaljeret skriftlig oversigt. Jeg skal tillade mig at
henvise til denne skriftlige redegørelse, som straks vil blive omdelt til tingets
medlemmer, idet jeg samtidig ønsker at understrege, at denne del af redegørelsen
må tillægges samme vægt som den mundtlige redegørelse.

780

Vi står over for at fuldføre betydningsfulde led i den skattereform, der blev
785 gennemført i sidste folketingssamling. Tinget vil også blive stillet over for andre
store opgaver, og regeringen kalder til bredt samarbejde om udformningen af
love og beslutninger.

790

Om samarbejdets vilkår vil jeg gerne tilføje: der er i folketinget tradition for, at
den altovervejende del af de gennemførte love er blevet gennemført med støtte
fra et flertal af folketingets partier. Regeringen tillægger dette forhold stor
795 betydning og beklager navnlig, hvis større lovgivning må gennemføres uden den
tilslutning, vi tilstræber.

800

Den jordlovgivning, jeg omtalte for et øjeblik siden, er ifølge erfaringen et
anliggende, som i særlig grad kalder på nødvendigheden af befolkningens
forståelse, før den gennemføres. Regeringen lægger derfor stor vægt på at søge
den bredest mulige tilslutning til denne lovgivning. Jeg vil snarest indbyde
805 samtlige partier i folketinget til en drøftelse af, hvorledes dette samarbejde bedst
sikres.

Endelig ønsker jeg at minde om, at Danmark trods mindre gunstigt økonomisk
vejrlig i landene omkring os kan glæde sig over fortsat vækst i produktion og
beskæftigelse. Et konkurrencedygtigt erhvervsliv er den første forudsætning for
815 landets økonomiske sundhed – og tillige for en forstærket fremgang, når
verdenskonjunkturerne igen skaber nye muligheder herfor. Det må i det nye
folketingsår være et mål for dette ting at opretholde den ligevægt i den indre
økonomi og den fasthed i statsfinanserne, som er betingelsen for, at dansk
erhvervsliv kan bevare sin konkurrenceevne.

820

En sund økonomi og et veludrustet erhvervsliv er ikke goder, som et land har
825 sikret sig en gang for alle og derefter roligt kan forlade sig på. Det er goder, hvis
fortsatte bevarelse kræver en støt indsats af alle.

830

Jeg foreslår, at folketinget indleder sit arbejde med at udbringe et leve for vort
land.

835

Danmark leve!

840

845

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

850

Kilde

folketingstidende.dk

855

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Socialdemokratiet, Åbningstale

860

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aabningstale-1967>

865

870

875

880

885